

# EL LLENGUATGE

23/XI/1976

## Quant trigaran?

La diferència entre quant (amb t final) i quan (sense t) és força elemental i no demana pas gaires explicacions. Quant és un mot quantitatiu —indica nombre o quantitat— i quan és un mot temporal —indica el moment en què alguna cosa s'esdevé. Ex.: «Quant val? En tinc uns quants. No sé quan vindrà. Quan han arribat. Notem que quant pot admetre flexió —formes del femení i del plural— i quan és, en tot cas, un mot invariable. N'hi ha que resolen els dubtes sobre aquest punt recorrent a la comparació amb les formes corresponents del castellà: quant equival a «cuanto» —en algun cas excepcional a «cuan»— i quan equival a «cuando». (Encara es troba algú, de tant en tant, que s'entesta, emmirallat en el castellà, a escriure «quand» —forma inexistent en lloc de quan.

Però malgrat la claredat i la simplicitat de l'esquema que acabem d'oferir, existeixen alguns casos, en l'ús d'aquests mots, especialment propicis a suscitar alguna vacil·lació i a fer incorrer en un error. Comparant dues oracions com ara Quan vindran? i Quant trigaran? és fàcil d'adonarse, encara que totes dues es relacionin amb el temps, que a la primera es vol significar «en quin moment vindran», i per això s'hi ha recorregut al mot temporal quan, ja la segona es vol dir «quant temps trigaran», i per això s'hi ha fet ús del mot quantitatiu quant. I és que, així com en una frase com Quant val? el mot quant vol dir «quants diners», acompanyant verbs que indiquin durada de temps, quant significa, en realitat, «quant temps». Per tant, en frases com ara les següents, cal no vacil·lar a escriure quant (amb t), en lloc de quan: Quant t'ha durat? Quant fa que ha arribat? No sé quant tardarà. Quant us hi estareu, a París? No recordo quant hi van estar, a fer aquella feina.

ALBERT JANE